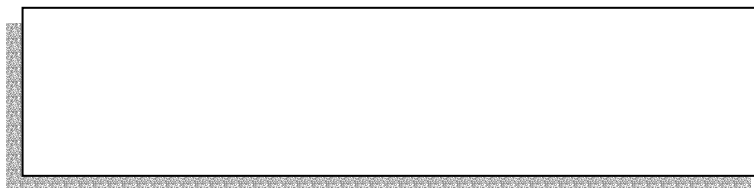
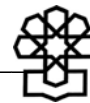

()

۱/۳۵	۱۵/۷	۳۱۰/۷	۹/۷	۲۶۸/۵	۱۴/۵	۲۴۴/۸	۲۷/۶	۲۱۳/۸	نان
۱/۰۵	۱۲/۸	۲۰۸/۳	۹/۷	۱۸۴/۷	۷/۰	۱۶۸/۴	۱۳/۲	۱۵۷/۴	فراورده‌های غلات
۰/۵۹	۱۷/۰	۲۲۶/۴	۱۱/۷	۱۹۳/۵	۶/۵	۱۷۳/۳	-۱۴/۶	۱۶۲/۷	برنج خارجی
۰/۵۶	۲۶/۰	۳۴۴/۰	۴۱/۶	۲۷۳/۱	۱۳/۴	۱۹۲/۹	۱۴/۱	۱۷۰/۱	شیر پاستوریزه
-	۱/۵	-	۱۱/۰	-	-۱۲/۲	-	۰/۰	-	قند کله‌ای*
-	۹/۴	-	۱۰/۶	-	-۵/۹	-	۰/۰	-	شکر*
۰/۶۰	۱۱/۹	۱۹۷/۹	۵/۹	۱۷۶/۹	۵/۴	۱۶۷	۹/۵	۱۵۸/۴	عسل و فراورده‌های قند و شکر
-	۰/۸	-	۱۸/۲	-	۱/۸	-	۰/۰	-	روغن نباتی جامد*
۰/۰۴	۲۱/۴	۲۸۵/۴	۱۲/۹	۲۳۵/۱	۱۶/۳	۲۰۸/۳	۹/۷	۱۷۹/۱	کرایه مسافرت با قطار
۰/۲۰	۱۹/۵	۳۸۹/۱	۳۱/۲	۳۲۵/۷	۱۰/۶	۲۴۸/۲	۱۰/۰	۲۲۴/۵	کرایه مسافرت داخلی با هواپیما
۰/۳۳	۱۶/۱	۳۲۴/۶	۲۰/۱	۲۷۹/۶	۲۳/۳	۲۲۲/۸	۲۶/۵	۱۸۸/۸	کرایه اتوبوس در داخل شهر
۱/۱۹	۳۰/۰	۴۰۶/۲	۱۱/۱	۳۱۲/۵	۱۶/۹	۲۸۱/۲	۱۰/۰	۲۴۰/۶	بنزین معمولی اتومبیل

نرخ تورم از طریق شاخص لاسپیرز و با استفاده از تغییرات قیمت ۳۱۰ قلم کالا و خدمت و با استفاده از وزن آن‌ها در سال پایه که هم‌اکنون سال ۱۳۷۶ می‌باشد، محاسبه می‌گردد. نرخ تورم در سال‌های ۱۳۸۱ الی ۱۳۸۳ به ترتیب برابر با ۱۵/۸، ۱۵/۶ و ۱۵/۲ درصد بوده است و برآورد بانک مرکزی برای سال ۱۳۸۴ براساس اظهارات مقامات بانک مرکزی، در حدود ۱۵ درصد است. در سال‌های گذشته قیمت کالاها و خدمات یاد شده (۱۱ قلم) در مورد بسیاری از اقلام در حدود ده درصد و در مواردی حتی بیش از ده درصد افزایش یافته است. برای مثال بنزین معمولی اتومبیل در سال ۱۳۸۱، ۱۱/۱ درصد و در سال ۱۳۸۲، ۳۰ درصد افزایش قیمت داشته است. قیمت آب در سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به ترتیب ۲۳/۸ و ۱۵/۷ درصد افزایش داشته است. قیمت برق در سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به ترتیب ۱۹/۹ و ۶/۰ درصد افزایش داشته است. قیمت گازوئیل در سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به ترتیب ۸/۰ و ۲۲/۲ درصد و نفت سفید در سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به ترتیب ۹/۸ و ۲۳/۲ درصد افزایش داشته‌اند (جدول ۱).

حق مکالمه	۱۴۹/۲	۷/۶	۱۵۰/۳	۰/۷	۱۶۱/۵	۷/۵	۱۷۶/۸	۹/۵	۰/۶۱
تلفن	۱۵۸/۴	۱۲/۵	۱۷۵/۹	۱۱/۰	۲۰۷/۳	۱۷/۹	۲۵۰/۲	۲۰/۷	۰/۰۱
هزینه پست	۱۳۹/۷	۵/۳	۱۵۳/۶	۹/۹	۱۷۱/۸	۱۱/۸	۱۹۵/۱	۱۳/۶	۰/۳۰
کرایه تختخواب در بیمارستان دولتی	۲۱۸/۱	۳۰/۲	۲۶۲/۵	۲۰/۴	۳۱۹/۲	۲۱/۶	۳۹۲/۶	۲۳/۰	۰/۱۸
حق ویزیت پزشک عمومی	۱۸۴/۴	۲۴/۱	۲۰۶/۱	۱۱/۸	۲۲۷/۹	۱۰/۶	۲۶۳/۱	۱۵/۴	۰/۱۱
دارو	۲۴۹/۷	۲۷/۱	۲۰۳/۷	۲۱/۶	۳۷۶/۱	۲۳/۸	۴۳۵/۳	۱۵/۷	۰/۶۳
آب	۲۶۸/۷	۲۴/۱	۲۸۸/۶	۷/۴	۳۴۵/۹	۱۹/۹	۳۶۶/۶	۶/۰	۰/۷۳
برق	۱۸۴/۵	۲۶/۵	۲۲۵/۶	۲۲/۳	۲۶۸/۵	۱۹/۰	۳۱۸/۰	۱۸/۴	۰/۱۵
گاز مایع	۲۸۰/۲	۱۴/۱	۳۰۷/۶	۹/۸	۳۳۲/۲	۸/۰	۴۰۶/۱	۲۲/۲	۰/۰۹
گازوئیل	۲۵۰/۲	۹/۷	۲۷۵/۶	۱۰/۲	۳۰۲/۶	۹/۸	۳۷۲/۹	۲۳/۲	۰/۴۱
نفت سفید	/	/	/	/	/	/	/	/	/

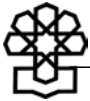
* در این قلم عدد شاخص برای سهم یارانه‌ای به صورت مجزا محاسبه نشده است ولی اثر تغییر قیمت برای سهم یارانه‌ای محاسبه شده است.

مآخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

()

در.

حالی که طبق قانون برنامه سوم و بودجه‌های سنواتی در پنج سال منتهی به سال ۱۳۸۳ در اکثر موارد، حداکثر مجاز افزایش قیمت کالاهایی مانند سوخت و آب و برق

سالانه ۱۰ درصد بود. اکنون ایران از نظر تورم، دوازدهمین کشور در بین حدود ۲۰۰ کشور جهان است که وضع بسیار نامطلوبی را به خصوص در دنیای جهانی شده که نیاز به هماهنگی بیش‌تر به‌ویژه در شاخص‌های کلان نظیر نرخ تورم، نرخ بهره و نسبت کسری بودجه به تولید ناخالص داخلی دارد، ایجاد نموده است. در دنیای کنونی برخلاف ۱۰ الی ۲۰ سال گذشته، تورم حتی ۱۵ درصدی بسیار بالاست و کشورها باید تلاش نمایند خود را به متوسط جهانی یعنی در حدود ۵ درصد نزدیک نمایند. براساس جدول ۲ که در برگزیده تمامی کالاها و خدمات ذکر شده در قانون اصلاح ماده (۳) قانون برنامه چهارم به استثنای خدمات فاضلاب است،

. بنابراین اگر با فرضی نه چندان

غیرمعقول شرایط نیمه اول و نیمه دوم سال ۱۳۸۴ را تقریباً یکسان در نظر بگیریم، در صورتی که ۱۰ درصد افزایش قیمت در مورد کالاهای ذکر شده از ابتدای سال انجام می‌گرفت، حداقل ۰/۶ واحد درصد در نیمه اول سال و ۰/۶ واحد درصد در نیمه دوم

سال به تورم فعلی سال ۱۳۸۴ اضافه می‌گردید و در کل سال افزایش یا

/

() ()

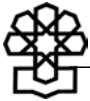
همچنین اثر تورمی ده قلم کالا و خدمت یاد شده، از کل تورم ۱۵/۲ درصدی در سال ۱۳۸۳، برابر با ۰/۸ واحد درصد بوده است (جدول ۲).

(درصد)

۰/۱۴۹	۰/۳۳۸	۱. بنزین
۰/۱۱۷	۰/۲۷۶	الف) بنزین اتومبیل
۰/۰۳۲	۰/۰۶۲	ب) بنزین تاکسی
۰/۰۳۶	۰/۰۳۷	۲. نفت سفید
۰/۰۰۸	۰/۰۰۴	۳. گازوئیل
۰/۰۵۰	۰/۰۵۱	۴. گاز شهری
۰/۰۶۳	۰/۱۲۴	۵. آب
۰/۰۶۴	۰/۰۶۳	۶. برق
۰/۰۵۵	۰/۰۵۱	۷. ارتباطات تلفن
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۸. پست
۰/۰۱۶	۰/۰۲۱	۹. نفت کوره
۰/۱۲۱	۰/۱۰۳	۱۰. سایر فراورده‌های نفتی
/ = /	/	
	/	

مأخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

جدول (۲) فوق نشان می‌دهد که چنانچه در انتهای شهریور ۱۳۸۴، ده درصد بر

نرخ ده قلم فوق‌الذکر افزوده شود مجموع تورمی که ایجاد می‌شود برابر ۰/۶ واحد درصد می‌باشد.

لازم به توضیح است که دو قلم «نفت کوره» و «سایر فراورده‌های نفتی» در سبد شاخص بهای کالاها و خدمات نیستند؛ ولی در سبد شاخص بهای تولیدکننده وجود دارند. از آنجایی که شاخص قیمت تولیدکننده یک شاخص پیش‌نگر برای تورم است، می‌توان عنوان نمود که دو قلم نامبرده در بالا اثر غیرمستقیم تورمی دارند که بر تورم کل منعکس می‌گردد.

جدول فوق‌الذکر نشان می‌دهد که این ده قلم حدود ۰/۸ واحد درصد در سال ۱۳۸۳، اثر تورمی داشته‌اند، بدین معنی که ۰/۸ واحد درصد از ۱۵/۲ تورم کل مربوط به این ده قلم است و بقیه مربوط به دیگر اقلام مصرفی می‌باشد.

بنابراین همان‌طور که ملاحظه می‌گردد؛ اگر نمایندگان به حداقل میزان ممکن در مورد افزایش ۱۱ قلم کالای ذکر شده به میزان ۱۰ درصد رضایت می‌دادند، حداقل ۱/۲ درصد به نرخ تورم پیش‌بینی شده برای سال ۱۳۸۴ اضافه می‌گردید و در صورتی که ماده (۳) برنامه پنج ساله چهارم اصلاح نمی‌شد، آثار تورمی بسیار شدیدتر بود که در گزارش شماره ۲ در سناریوهایی مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. تنها به این نکته بسنده می‌گردد که وزن برخی از اقلام یاد شده براساس سال پایه ۱۰۰=۱۳۷۶ که در محاسبه شاخص قیمت خرده‌فروشی استفاده می‌شود، عبارت است از: بنزین=۰/۷ درصد؛ نفت سفید=۰/۲۶ درصد؛ گازوئیل=۰/۰۶ درصد؛ گاز شهری (لوله‌کشی)=۰/۳۸ درصد؛ آب=۰/۳۵ درصد؛ برق=۰/۴۷ درصد؛ ارتباطات تلفن=۰/۸۳ درصد؛ پست=۰/۰۱ درصد؛ که این موارد بیش از ۳ درصد وزن شاخص قیمت خرده‌فروشی را شامل می‌شود. این وزن‌ها مربوط به سال ۱۳۷۶ است که قرار است به سال پایه ۱۳۸۳ تغییر یابد و قطعاً وزن بسیاری از این اقلام در سال پایه جدید افزایش خواهد یافت. براساس اطلاعات بودجه خانوار سال ۱۳۸۲ در مناطق شهری، وزن

بنزین در کل هزینه خانوار به ۱/۱۸ درصد، وزن برق به ۰/۶۱ درصد، گاز شهری به ۰/۵۸ درصد و ارتباطات تلفن به ۱/۱۳ درصد افزایش یافته است. یعنی بخش بیش‌تری از هزینه خانوار در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال ۱۳۷۶ صرف این اقلام هزینه‌ای شده است و اگر در محاسبه تورم ناشی از افزایش قیمت ۱۱ قلم کالای ذکر شده، سال پایه جدید (سال ۱۳۸۲ یا ۱۳۸۳) مورد استفاده قرار می‌گرفت به احتمال زیاد اثر تورمی آن بر شاخص کل بیش‌تر می‌بود. بنابراین، لزوم تغییر سال پایه در فواصل زمانی حداکثر ۴ یا ۵ سال ضروری است.

:

اثر تورمی ۱۱ قلم کالا و خدمت با احتساب ده درصد افزایش قیمت در

پایان شهریور ۱۳۸۴

: معاونت پژوهشی

: رویا طباطبایی یزدی

: غلامعلی حداد عادل (رئیس مجلس شورای اسلامی)

—:

—: